

Василь Білокопитов

Сумський національний аграрний університет

(м. Суми, Україна)

**ЄВРОПЕЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ:
БАЧЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ ВИЩОЇ ОСВІТИ У 2020
РОЦІ**

Європейська асоціація вищих навчальних закладів (ЄАВНЗ) почала свою діяльність у 1990 року як неурядова міжнародна організація. З 2001 року ЄАВНЗ виступає консультативним органом групи супроводу Болонського процесу (БП). У галузі забезпечення якості вищої освіти Асоціація співпрацює з Європейською асоціацією із забезпечення якості вищої освіти, національними студентськими союзами та Європейською асоціацією університетів.

У березні 2010 року ЄАВНЗ вперше за час свого існування провела конвенцію, яка передувала саміту міністрів освіти (саме на цьому зібранні було відсвятковане 10-річчя БП і проголошено про створення Європейського простору вищої освіти (ЄПВО) [2].

Найважливішим підсумком проведених самітів стали десять зобов'язань ЄАВНЗ щодо розвитку ЄПВО до 2020 року:

1. *Соціальний вимір* вважається частиною багатовимірної політичної та соціально-економічної матриці ЄПВО. У ЄАВНЗ сподіваються, що до 2020 року всі країни об'єднаються і будуть подолані соціальні, економічні та культурні бар'єри між ними.

2. *Національні рамки кваліфікацій* (далі – НРК) призначені сприяти визнанню, мобільності та працездатності через прозорість, компаративність не тільки між різними країнами, але й між секторами в межах національної системи вищої освіти. У 2020 році Асоціація бачить ЄПВО таким, де НРК впроваджені у всіх країнах-учасниках БП, у всіх ВНЗ і де розвинена проста, універсальна європейська рамка кваліфікацій.

3. *Працездатність випускників* з самого початку БП була метою розвитку трициклової структури вищої освіти і, відповідно, створення робочих

навчальних програм. У майбутньому 2020 році ЄАВНЗ бачить Європу, у якій уряди, роботодавці та ВНЗ розвинули своє партнерство у створенні робочих місць для випускників і якість випускників для робочих місць. ЄАВНЗ обіцяє збільшити партнерство з державним та приватним ринками праці і встановити співпрацю у дослідженні та інновації.

4. *Навчання впродовж життя* виступає пріоритетним принципом у створенні та розвитку ЄПВО, активно підтримується, захищається ЄАВНЗ та її членами. В Асоціації сподіваються, що основні принципи навчання впродовж життя будуть широко застосовані у ВНЗ та у навчальних програмах. У баченні Асоціації ЄПВО 2020 року – це система пов’язаних і поступальних академічних циклів, які дозволяють будь-якій компетентній людині вступати до ВНЗ та отримувати вищу освіту безвідносно віку і профілю ВНЗ.

5. *Навчання, спрямоване на студента*, та навчальна місія ВНЗ переплітаються у всіх попередніх пунктах: соціальному вимірі, рамках кваліфікацій, працездатності, навчанні впродовж життя. У 2020 році Асоціація бачить ЄПВО, на якому перехід на навчання, спрямованого на студента, повністю завершено у всіх країнах БП, і де ВНЗ впровадили програми разом зі своєю місією і профілями, але яка повністю базується на результатах навчання студентів.

6. *Освіта, дослідження та інновації* є основними елементами діяльності всіх типів та всіх рівнів ВНЗ. Суспільство, що постійно розвивається, потребує більшого інвестування у трикутник освіта ↔ дослідження ↔ інновація. Бачення ЄАВНЗ цього процесу у 2020 році: збільшений баланс між різними секторами вищої освіти, навчанням і дослідженням за допомогою інновації; академічні та професійні сектори розвинули засоби використання додаткових можливостей; всі ВНЗ прийняли цю подвійну місію, кожен залежно від свого профілю.

7. *Міжнародна відкритість* вищої освіти – перше, що заохочує глобальну обізнаність і справжнє відчуття глобального громадянства і глобальної відповідальності серед випускників. Щодо 2020 року, то Асоціація

бачить ЄПВО таким, де: міжнародний вимір усвідомлюється як складова місії і ролі ВНЗ; всі навчальні програми надають студентам можливість проводити, щонайменше, один семестр за кордоном; позитивне значення міжнародної відкритості охоплює студентів-іммігрантів як важливих помічників інтернаціоналізації вищої освіти.

8. *Мобільність* студентів та викладацького складу залишається важливою при поширенні знань та навичок серед студентів і спеціалістів, вона сприяє розвитку особистості і підкреслює європейську тотожність мультімовних традицій у глобальному контексті. У баченні Асоціації до 2020 року всі ВНЗ забезпечать кожного студента міжнародним досвідом. Мобільність на всіх циклах стане органічною частиною вищої освіти і буде помітною ознакою ЄПВО. Для цього Асоціація зробить все можливе, щоб:

- а) досягти 20% мобільності серед студентів;
- б) збільшити мобільність викладацького складу;
- в) проінформувати студентів про особливі переваги навчання та проходження практики за кордоном;
- г) стимулювати зацікавленість роботодавців, які наймають закордонних студентів, у практиці як частині їх навчання.

9. Розвиток інструментів *прозорості* нерозривно пов'язаний з чітким функціонуванням системи забезпечення якості вищої освіти.

У 2020 році ЄПВО вбачається з розбудованою єдиною інформативною системою, яка пропонує всі необхідні дані про ВНЗ і освітні програми через державні кордони, що неможливо зробити без співпраці з міжнародними урядами та асоціаціями, у визначенні та розробці таких якісних та кількісних показників, які забезпечать практичну придатність багатовимірних інструментів для тих, хто планує навчатись у майбутньому.

10. Збільшене урядове *фінансування* є необхідним, щоб підтримати поточний рівень навчання, але не є достатнім для суттєвого збільшення кількості молоді, яка завершить навчальні програми. У баченні Асоціації у 2020 році ЄПВО характеризується відповідним до всіх вимог фінансуванням.

Джерела і форми фінансування різноманітні та являють собою поєднання державних та приватних форм фінансування [1, 2-6].

Отже, ЄАВНЗ є справжнім представником та захисником професійно зорієнтованих ВНЗ, збільшуючи їх можливість у процесі забезпечення якості професійної вищої освіти у Європі. Асоціація зробила свій значний внесок у створення Європейського простору вищої освіти та дослідження і сприяла транснаціональній співпраці між учасниками БП.

У баченні Асоціації до 2020 року ЄПВО характеризуватиметься як потужний простір з чітко усталеним функціонуванням всіх основних механізмів.

Література

1. European Association of Institution in Higher Education / EURASHE's 10 Commitments for the EHEA in 2020 – Visions & Strategies – 6 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалу: [http : //www.eurashe.eu/FileLib](http://www.eurashe.eu/FileLib)

2. European Association of Institutions in Higher Education/ EURASHE Events: EURASHE March 2010 Budapest Convention [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: [http : //www.eurasheforum.eu/?q=node/16](http://www.eurasheforum.eu/?q=node/16)